

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (УКРАЇНА)
ПОЗНАНСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
ТЫЛІСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНЕ ДЖАВАХІШВІЛІ (ГРУЗІЯ)
КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Б.П. ХАЗДЕУ (РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА)
КОМРАТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА)
ГОСПОДАРСЬКА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ Д.А. ЦЕНОВА м. СВИШТОФ (БОЛГАРІЯ)
ДЕПАРТАМЕНТ З ПИТАНЬ ЕКОНОМІКИ МАРІУПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ВІДДІЛЕННЯ У м. МАРІУПОЛЬ ДОНЕЦЬКОЇ ТОРГОВО-ПРОМІСЛОВОЇ ПАЛАТИ
МОЛОДІЖНА РАДА м. МАРІУПОЛЯ

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ КРАЇН У СВІТОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ ПРОСТІР

МАТЕРІАЛИ

VII Міжнародної науково-практичної конференції

20 листопада 2020 р.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою економіко-
правового факультету
Маріупольського державного
університету
(протокол № 5 від 19.11.2020 р.)*

Маріуполь, 2020

УДК 339.922 (063)

ББК 65.54я431

Особливості інтеграції країн в світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 20 листопада 2020 р.– Укл.: Марена Т.В., Беззубченко О.А., Мітюшкіна Х.С., Захарова О.В., Ніколенко Т.І., Балабанова Н.В., Омельченко Г.П. За заг. редакцією д.е.н., проф. Булатової О.В., д.е.н., проф. Чентукова Ю.І. — Маріуполь: МДУ, 2020. — 120 с.

Конференція присвячена проблемам активізації процесу інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір. В роботі конференції приймають участь науковці, викладачі, фахівці-практики, аспіранти, студенти.

Основні напрями роботи конференції:

- Розвиток інтеграційних процесів в умовах глобального середовища: політико-правовий аспект;
- Розвиток міжрегіональної взаємодії та транскордонного співробітництва в умовах інтеграційних пріоритетів;
- Особливості розвитку зовнішньоекономічних та політичних відносин країн в умовах глобалізації;
- Розвиток міжнародних фінансово-кредитних та валютних відносин в умовах глобалізації та участь країн на світовому фінансовому ринку;
- Інноваційно-інвестиційна діяльність країн у світових координатах розвитку;
- Проблеми міжгалузевої співпраці в умовах глобалізації;
- Забезпечення конкурентоспроможності галузей та регіонів національної економіки;
- Проблеми забезпечення сталого розвитку країн в контексті сучасних світових процесів;
- Сучасні можливості стратегічного розвитку м. Маріуполя.

Організаційний комітет конференції ставить перед собою такі задачі:

1. обмін практичними і теоретичними напрацюваннями учасників конференції у сфері вивчення особливостей інтеграції країн у систему світогосподарських зв'язків;
2. розробка напрямів розвитку міжнародних економічних відносин країн світу.

© Автори текстів, 2020 р.
© МДУ, 2020 р.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ РОЗВИТОК ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА:

Беззубченко О.А., Бережний Є.Ю.	Глобальні детермінанти розвитку світової економіки	4
Богатирьов Д.Ф.	Особливості інтеграційних процесів між державами, що мають різні моделі економічного розвитку	8
Козлова С.О.	Міжнародна економічна інтеграція: сутність, проблеми та перспективи розвитку	11
Надежденко А.О., Кучерова А.М.	Українська національна ідентичність в умовах глобального середовища	13
Чинчін К.І.	Процес формування інтеграційного права в Україні	15

СЕКЦІЯ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ТА ПОЛІТИЧНИХ ВІДНОСИН КРАЇН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Балабанова Н.В.	Актуальні тренди сучасного етапу розвитку світової торгівлі	18
Bruch O.O.	Peculiarities of foreign economic activity of Lviv region	20
Ємельяненко Є.С.	Особливості зовнішньоекономічних та політичних відносин країн азійсько-тихоокеанського регіону	22
Карпенко О.І.	Інтегральний індекс зовнішньоторговельної складової безпеки: інструментарій вимірювання	24
Лавчі О.О.	Проблеми та перспективи розвитку біржової торгівлі в Україні ...	26
Пор'яз Т.Є.	Місце світової торгової організації у глобальній економіці	29
Тихонська В.І.	Транзитний потенціал України в умовах глобалізації	31
Федоров Е.В.	Протекціонізм та національна безпека	33
Черніков К.К.	Оцінка участі України на світовому ринку товарів та послуг	35

СЕКЦІЯ РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ТА ВАЛЮТНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА УЧАСТЬ КРАЇН НА СВІТОВОМУ ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

Булатова О.В., Марена Т.В.	Місце країн центральної та східної Європи у світовій фінансовій системі	38
Дмитрієв В.Є.	Наслідки стимулюючої бюджетно-податкової політики держави в короткострокових і довгострокових вимірах	41

Європи, це створило додаткові перешкоди до інтеграції, яка тут не розвинулася далі зони вільної торгівлі. Частка вільної торгівлі в повному обсязі зовнішньої торгівлі, що є показником інтенсивності, значно менша для країн-членів угруповань, аніж частка їх торгівлі з іншими країнами.

Досвід Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) та Спільного ринку держав Південної Америки (МЕРКОСУР), де в ряді країн зберігаються докапіталістичні форми економічного розвитку, свідчить, що така неоднорідність являє собою вагому перешкоду до інтеграції. Необхідно визначити, що на сьогодні не існує прикладів успішної інтеграції країн з нескладними господарськими укладами.

Поширеним недоліком у підходах до політики міжнародної інтеграції, є прийняття інтеграції як процедури, що протікає у сферах міжнародних відносин і виняткової компетенції держав. Реальна практика розвитку інтеграції показує, що, просуваючися до більш високих фаз взаємодії та взаємозалежності, інтеграційний процес неминуче ускладнюється по своїй структурі, організації і суб'єктивному складу.

Питання визначення ступеня сумісності країни з іншими партнерами по інтеграційному об'єднанню є одним із ключових для визначення стратегії інтеграції та форм, на які слід орієнтуватись, щоб процес інтеграції був реальним.

Список використаних джерел:

1. Білорус О.Г. Глобальні стратегії Євросоюзу: [Монографія] / О.Г. Білорус, Ю.М. Мацейко, І.І. Вітер; за наук. ред. О.Г. Білоруса. – К.: КНЕУ, 2009. – 528 с.
2. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.
3. Міжнародна економіка : навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської / Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 384 с.
4. Пахомов Ю.М. Національні економіки в глобальному конкурентному середовищі / Ю.М. Пахомов, Д.Г. Лук'яненко, Б.В. Губський. – К.: Україна, 1997. – 237 с.
5. Сіденко В.Р. Україна в процесах міжнародної інтеграції / В.Р. Сіденко. – Х.: Форт, 2003. – 280 с.
6. Філіпенко А.С. Світова економіка: Підручник / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін. – К.: Либідь, 2007. – 636 с.
7. Цыганков П.А. Международные отношения: теории, конфликты, движения, организации: Учебное пособие / П.А. Цыганков, Г.А. Дробот, М.М. Лебедева и др. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.: Альфа-М: ИНФРА-М, 2008. – 320 с.

НАДЕЖДЕНКО А.О.,

к.н. держ. упр., доцент

КУЧЕРОВА А.М.,

студентка 2 курсу ОС «Магістр»

спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

Маріупольський державний університет

УКРАЇНЬСКА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Проблема національної ідентичності в сучасному світі пов'язана із суперечливим тенденціями глобалізації. З одного боку, вона характеризується унікальністю суб'єкта та його самобутністю, а з іншого – інтеграцією світового співтовариства. Більше того, у глобальному світі індивіди проживають у мультиплікативних суспільствах, де кордони між національними державами розмиваються.

Глобалізація сучасного суспільства впливає на долю країн усього світу. Глобалізація є носієм масової культури, отже, вона нівелює цінності національних культур та сприяє формуванню монокультурного світу. Знищуючи основні засади національних культур вона генерує космополітичний тип мислення людини [1]. Отже, проблема національної ідентичності як різновиду соціальної ідентичності різко набуває гострої актуалізації.

Ознаки формування української національної ідентичності, її перетворення у глобальну епоху та взаємозв'язок з іншими формами колективної ідентичності досліджували Костенко Н., Лазарович Н., Коржов Г., Ручка А. та інші.

Національна ідентичність – це багатовимірний та складний матеріал. Вітчизняні дослідники М.А. Козловець виділяє наступні структурні рівні національної ідентичності [2, с. 60-65]:

1) національно – історичний - містить усвідомлення єдності нації, уявлення про її історію, ставлення до певної нації та її культури, що визначають політичну та суспільну свідомість;

2) формально - практичний – на ньому відбувається практичне перетворення національних ідей, а також формується специфічна система відносин індивіда з навколишнім світом.

Сьогодні Україна по своїй суті має подвійну ідентичність, тому що фактично розміщена між відносно чітко окресленими російською та західною цивілізаціями.

На тлі політичних подій останніх років можна говорити про відносний розкол між Заходом та Сходом України. Певні вітчизняні дослідники затверджують потяг української нації до Європейського розвитку. Їх позиція базується на цивілізаційних коренях нашої країни [3, с. 61-82]. Крім того, західний чинник вбачається гарантією стабільності. Інші дослідники навпаки наголошують на існуванні спільних рис із Росією та Білорусією.

Таким чином, можна говорити про те, що Україна належить і до західної, і до східної цивілізації. За твердженням С. Гантінгтона наша держава належить до «зони міжцивілізаційних збуджень». Отже двоїстість українського буття має визначальне становище під час творення української національної ідентичності та вибору подальшої ідентифікації [4].

Для частини українських громадян саме регіональний чинник за впливом на специфіку ідентичності виявляється одним із ключових. Поряд із етнічною та національною ідентичностями регіональна приналежність може виступати як стійка та навіть головна складова ідентичності.

Так, специфіка мовної, етнічної, конфесійної орієнтації видозмінюється в регіональному вимірі, зокрема, фіксуються помітні розходження між різними регіонами в оцінках як історичного минулого (образи політичних діячів різних епох, низка важливих історичних подій), так і перспектив (бажаний соціально-економічний устрій, питання статусу російської мови, вектори зовнішньополітичного розвитку) сучасної України тощо.

Тому, сьогодні перед нашою країною розкриваються різні напрями подальшого розвитку, які вплинуть у тому числі й на формування національної ідентичності.

– європейська орієнтація, яка передбачає не тільки входження до єдиного європейського простору, а й встановлення зв'язків з найближчими регіонами (Чехія, Польща, Угорщина);

– орієнтація на встановлення тісних стосунків із «східними» країнами, такими як Росія, Казахстан тощо, тому що не можна нівелювати силу східноорієнтованих груп українського суспільства;

– створення власного шляху як незалежного суб'єкту міжнародної політики.

Розмаїття перспектив щодо формування української ідентичності ще більше загострює проблему. Якоїсь однієї чіткої позиції немає і бути не може, оскільки ідентичність – це поки що питання, в якому дуже багато запитань.

Найбільш результативною сьогодні є інтеграція навколо економічних інтересів, створення конституційного, універсально-правового патріотизму, а не національного.

Державно-політична цілісність та національна єдність України має потенціал реалізації у формулі політичної нації. Тому остаточно державно-політична консолідація України, після інституційного становлення, передбачає поширення серед громадян усвідомлення громадянської і національної належності до української держави, що стане основою для визначення української національної ідентичності [5].

Список використаних джерел:

1. Бауман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства. [пер. з англ. І. Андрущенка; за наук. ред. М. Винницького]. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія». 2008. 188 с.
2. Лазарович Н. В. Соціокультурні виміри національної ідентичності: український контекст. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2016. № 19. С. 60–65.
3. Козловець М. А. Історична пам'ять як чинник формування національної ідентичності українців. *Мультиверсум. Філософський альманах: зб. наук. праць*. Київ: Академічний Центр «Аналітика». 2007. Вип. 65. С. 61–82.
4. Гантінгтон С. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку. [Переклад з англійської Наталії Климчук]. Львів: Кальварія. 2006. 472 с.
5. Суть єдиної української національної ідентичності. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/politolog/17178/> (дата звернення 26.10.2020).

ЧІНЧІН К.І.

студентка I курсу

спеціальності «Право»

Маріупольський державний університет

ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ

Актуальність цієї теми полягає в тому, що на сучасному етапі розвитку Україна, як і більшість пострадянських країн, проголосила соціально-економічну та політико-правову інтеграцію до ЄС одним із ключових національних та суспільних пріоритетів. Регулювання інтеграційних відносин в нашій державі відіграє важливу роль, адже ефективність цього процесу впливає на формування та функціонування правової системи України, розбудови демократичної держави, зміцнення вже існуючих та впровадження нових механізмів функціонування громадянського суспільства європейського зразка.

Питання обраної теми вже розглядалися та розглядаються різними науковцями, зокрема: О. Терзі, Ю. Казьмірик, Х. Машталір, С. Леськів, О. Вишняков та інші.

Постановка завдання полягає в дослідженні проблем процесу формування вітчизняного інтеграційного права, визначенні предмету та методів цієї галузі права задля розуміння правових наслідків членства України в Європейському Союзі.

Державна політика інтеграції України з Європейським Союзом впливає на всі сфери суспільного життя, адже для того, щоб стати повноцінним суб'єктом міжнародної спільноти, наша держава повинна здійснити низку реформ не тільки в економічному, а і в політичному, правовому, фінансовому, соціальному аспектах, також забезпечити повноцінне функціонування громадянського суспільства як показника демократії.[1] Тому актуалізуються питання появи нової особливої галузі міжнародного права – права міждержавних об'єднань задля врегулювання взаємозв'язків держав.[2]

Інтеграційне право відносно нове явище в міжнародному праві, тому ще не існує єдиного підходу до визначення поняття цього права як галузі. В широкому розумінні інтеграційне право – це комплекс норм, які регулюють інтеграційні відносини.[3] Інтеграційне